

Aktuellt på bullerområdet

Så var det vinter igen! Inte långt kvar till julledigheter och annat att tänka på. Men till dess – eller kanske till ledigheten – kommer här ett nyhetsbrev med senaste nytt inom bullerområdet. Till exempel intressant forskning om hur buller påverkar vår förmåga till koncentration, eller bilder på innovativa gröna stadsmöbler i Helsingfors. Det och mer kan du läsa om här nedan!

Vi passar på att önska alla läsare en god helg och ett gott nytt år. På återhörande 2024!

Buller hindrar promenader

En grupp forskare på GIH, Gymnastik och idrottshögskolan, i Stockholm har undersökt hur omgivningen påverkar människors benägenhet att promenera och röra sig. Målet med studien är att ta reda på vilka kvaliteter som har betydelse för att uppmuntra till och avskräcka från promenader. Av studien framkommer att grönska och estetiskt tilltalande kvaliteter tydligt uppmuntrar till promenad och rörelse, medan buller är hindrande.

[Pedestrians' perceptions of route environments in relation to deterring or facilitating walking](#)

Undervattensbuller IVL/Svenska miljöinstitutet

I Bullernätverkets tematiska nyhetsbrev som kom ut i april 2022 beskrev vi hälsoeffekterna av undervattensljud för djurlivet. Nu har IVL kommit ut med en ny rapport som föreslår styrmedel för att minska undervattensbullret. FN:s internationella sjöfartsorgan IMO arbetar just nu med att ta fram frivilliga riktlinjer för fartygsbuller under vatten. Hela rapporten går att läsa via länken nedan.

[Ny rapport föreslår styrmedel för minskat undervattensbuller](#)

Bullerkarta USA

The Bureau of Transportation Statistics i USA har tagit fram en nationell bullerkarta som innehåller buller från flyg, högratificerade vägar och spår. Syftet är att spåra trender i transportrelaterat buller och att ge beslutsfattare och

Detta är Bullernätverket

Bullernätverket i Stockholms län är ett nätverk för samverkan i bullerfrågor. Nätverket drivs gemensamt av Länsstyrelsen i Stockholms län, Stockholms stad, STORSTHLM och Centrum för Arbets- och Miljö-medicin vid Region Stockholm.

Målet med nätverket är att öka den regionala kompetensen inom bullerområdet och att skapa förutsättningar för att miljömålen för buller ska uppnås.

Nätverket ska stimulera erfarenhetsutbyte och utveckling av metoder för att åtgärda bullerproblem samt bidra till kunskapsutbredning inom buller- och ljudmiljöfrågor. Nätverket ska också vara ett forum som bidrar till samarbete över yrkesgränser.

Kontakt

stefan.a.larsson@lansstyrelsen.se
anna.davis@lansstyrelsen.se
karolina.embring@lansstyrelsen.se
stefan.troeng@stockholm.se
sara.e.nilsson@stockholm.se
charlotta.eriksson@regionstockholm.se

www.bullernatverket.se

stadsplanerare underlag vid prioritering av bullerrelaterade transportinvesteringar.

[National Transportation Noise Map \(dot.gov\)](#)

[National Transportation Noise Map | Bureau of Transportation Statistics](#)

LONA-projekt tysta områden i Norrbotten

Just nu pågår ett gemensamt LONA-projekt i fem kommuner, Luleå, Piteå, Arjeplog, Jokkmokk och Gällivare. Syftet med projektet är att kartlägga hur tysta naturområden i kommunerna används och hur de marknadsförs. Genom projektet vill man visa hur viktigt det är med områden som är tystare och fränkopplade från samhällsbullret där vi människor kan finna återhämtning och rekreation.

[LONA-projekt](#)

Gröna lösningar i Helsingfors

Vid årsskiftet utlöste Helsingfors en öppen anbudsbegäran för att hitta innovativa lösningar för att skapa tystare och trivsammare gröna fickor i en tät stadsmiljö. Lösningarna skulle också ge fördelar för främjandet av exempelvis den biologiska mångfalden, mikroklimatreglering eller regleringen av regnvatten. Under sommaren 2023 har fler av dessa tillfälliga, gröna bullerskydd testats mitt i centrala staden. Med hjälp av testet utreder man hur modulär grönstruktur påverkar den lokala ljudmiljön och trivseln i områdena.

[helsingfors-testar-grona-vaggar-som-skydd-mot-trafikbuller](#)

Forskning om trafikbuller och koncentration

Forskare vid Chalmers Tekniska Högskola har gjort en studie där försökspersoner har gjort koncentrationstester med bakgrundsljud av trafikbuller. Studien visade att trafikbuller försämrade prestationen och gjorde arbetsuppgiften svårare att genomföra. Negativa effekter på prestationen sågs redan vid så låga nivåer som 40 decibel, vilket motsvarar vanlig bakgrundsnivå i kontorsmiljö eller i ett kök.

Resultaten förstärker problembilden av hur trafikbuller påverkar hälsa och prestation. Som en direkt konsekvens av de förändringar i regelverket för buller som gjordes 2015-2017 har avståndet mellan trafikleder och nybyggda bostäder i svenska

städer krympt på senare år. Denna uppluckring av byggreglerna har lett till att hälsoproblemen till följd av buller ökar, menar forskarna bakom studien.

[Lite buller räcker för att störa koncentrationen - | forskning.se](#)

[Traffic Noise at Moderate Levels Affects Cognitive Performance: Do Distance-Induced Temporal Changes Matter?](#)

Ny webbrapport från Europeiska Miljöbyrån (EEA) om omgivningsmiljöns betydelse för hjärt-kärlsjukdom

Risker i omgivningsmiljön orsakar ca 18 % av alla dödsfall i hjärt-kärlsjukdom i Europa, det slås fast i en ny webbrapport från den Europeiska Miljöbyrån, EEA. Att minska miljöföroreningsarna kan därför bidra till att förebygga hjärt-kärlsjukdom och förtida död.

Långvarig exponering för trafikbuller ökar stresshormonnivåer och höjer blodtrycket, något som ökar risken för hjärt-kärlsjukdom. Totalt beräknas buller orsaka cirka 12 000 förtida dödsfall och bidra till 48 000 nya fall av hjärtinfarkt per år inom EU.

I Sverige beräknas att mellan 3,6 och 5,9 fall av ischemisk hjärtsjukdom (ex. hjärtinfarkt) per 100 000 invånare och år orsakas av vägtrafikbuller. För Stockholms del motsvarar det mellan 84 och 138 fall av ischemisk hjärtsjukdom som skulle kunna undvikas årligen genom minskat trafikbuller.

[Beating cardiovascular disease — the role of Europe’s environment — European Environment Agency](#)

[Noise — European Environment Agency \(europa.eu\)](#)

Fråga i Riksdagen mars 2023

I mars månad fick infrastruktur- och bostadsministern Andreas Carlsson en fråga gällande hastighetssänkningar på våra vägar för att på så vis minska trafikbullret i våra städer. Andreas svarade att Trafikverket arbetar med sitt åtgärdsprogram och att kommunerna har planmonopol och därmed är ansvariga för frågor gällande byggnader och kommunal infrastruktur. Han avser

inte att ta initiativ till att sänka hastigheterna men att kommunerna har all rätt att göra det då de är sakägare.

[Sänkta hastigheter för minskat buller \(Skriftlig fråga 2022/23:470 av Katarina Luhr \(MP\)\)](#)

[Sänkta hastigheter för minskat buller \(Svar på skriftlig fråga 2022/23:470 av Statsrådet Andreas Carlson \(KD\)\)](#)

21 miljoner till forskning om miljö och hälsa

Det statliga forskningsrådet Forte har beviljat 21 miljoner kronor till ett sexårigt forskningsprogram om hur vi påverkas av att bo i tätbebyggda städer. Ett av programmets fokusområden är hälsopåverkan av trafikbuller. Programmet leds av Charlotta Eriksson, forskare vid Institutet för miljömedicin (IMM), Karolinska Institutet, och Centrum för arbets- och miljömedicin (CAMM), Region Stockholm.

-Vi står inför stora utmaningar med en ökad urbanisering och pågående klimatförändringar så hur vi planer och bygger våra stadsmiljöer får en allt viktigare roll för människors hälsa. Att dessa medel nu är säkrade över så lång tid innebär att vi på CAMM i samarbete med Karolinska Institutet kan fortsätta att fördjupa vårt arbete med att bidra till en jämlik miljörelaterad hälsa hos befolkningen i Stockholms län, säger Anne-Sophie Merritt, enhetschef för miljömedicin på CAMM.

Domar

Några av den senaste tidens domar om buller. [Läs mer](#) på Bullernätverkets hemsida där vi publicerat några av den senaste tidens domar inom omgivningsbuller.

[MMD Växjö TR 2023-11-21 M 5257-23 \(jpifonet.se\)](#)

MMD M 5257-23 Buller från vägtrafik och bussutrop, Ängelholms kommun

Mark- och miljödomstolen bedömer att det inte finns skäl att kräva ytterligare utredningar eller andra åtgärder och avslår därför överklagandet. I domen framgår bland annat att domstolen anser att beräkning av vägtrafikbuller är mer tillförlitligt än mätning och att nivåerna inte överskrider 65 dBA (det värde då åtgärder normalt sett måste övervägas enligt infrastrukturpropositionen, prop. 1996/97:53, och Mark- och miljööverdomstolens praxis). För bedömning av buller från bussutropen togs hänsyn till bland annat uppmätt ljudnivå vid källan, ljudreducering med anledning av avstånd till bostadens fasad samt att utropen är av tillfällig karaktär.

[MMD Nacka TR 2023-06-12 M 8568-22 \(jpinfo.net.se\)](#)

MMD M 8568-22 Buller från bollplan, Järfälla kommun

Mark- och miljödomstolen upphäver nämndens föreläggande om bullerplank och återförvisar ärendet till nämnden för fortsatt handläggning. Domstolen bedömer att bullernivåerna innebär en risk för människors hälsa men anser att förutsättningarna för att uppföra ett bullerplank, inte är tillräckligt utrett.

[MMD Östersunds TR 2023-08-22 M 1952-23 \(jpinfo.net.se\)](#)

MMD M 1952-23, Buller från vägtrafik, Ljusdals kommun

Mark- och miljödomstolen avslår överklagandet. De konstaterar att det av bullerberäkningarna framgår att den ekvivalenta ljudnivån utomhus på fastigheten är under 65 dB(A) och att fastigheten därför inte omfattas av den första etappen i åtgärdsprogrammet i infrastrukturpropositionen. Det har inte heller framkommit tillräckliga skäl för att trots detta förelägga om bullerdämpande åtgärder.

[MMD Nacka TR 2023-11-09 M 2903-23 \(jpinfo.net.se\)](#)

MMD M 2903-23, Buller från avfallsverksamhet, Nynäshamns kommun

Mark- och miljödomstolen återförvisar anmälningsärendet om ny verksamhet till förbundet för fortsatt handläggning. Domstolen anser att det inte går att utläsa av bullerutredningen att verksamheten går att bedriva utan att riktvärden för buller överskrids.

Domstolen utesluter inte att alternativa utformningar, placeringar och skyddsåtgärder skulle kunna medföra att riktvärdena kan innehållas.

[MÖD 2023-05-23 M 10404-22 \(jpinfo.net.se\)](#)

MÖD M 10404-22, Buller från ÅVC-verksamhet, Salems kommun

Mark- och miljööverdomstolen ändrar mark- och miljödomstolens dom och undanröjer nämndens beslut. Klagomålsärendet återförvisas till nämnden för fortsatt handläggning. Mark- och miljööverdomstolen konstaterar att bullermätningen i ärendet förefaller vara behäftad med vissa fel och osäkerheter och att den behöver utvecklas.

Bullernätverkets kommande aktiviteter

Vår 2024

Utbildning för arkitekter: hur kan man bygga bostäder i en tät stad med god ljudmiljö?

Arbete med detta pågår. Håll utkik på bullernätverkets hemsida för mer information!